

POSTANOWIENIE

Dnia 13 maja 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz

w sprawie **M.B.**

w przedmiocie wznowienie postępowania z urzędu

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 13 maja 2026 r.,

żądania SSN W.W. wyłączenia sędziego SN S.S. od udziału w sprawie sygn. akt III KO 182/24,

na podstawie art. 41 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 k.p.k.

postanowił

wyłączyć sędziego Sądu Najwyższego S.S. od udziału w sprawie III KO 182/24.

UZASADNIENIE

Przed Sądem Najwyższym zawisła sprawa zainicjowana pismem skazanego M.B., stanowiącym sygnalizację potrzeby wznowienia z urzędu postępowania zakończonego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 8 listopada 2022 r., sygn. akt II AKa 21/22, w związku z udziałem w składzie Sądu odwoławczego sędziego powołanego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 3; dalej: ustawa nowelizująca KRS).

Zarządzeniem Prezesa Izby Karnej z dnia 12 marca 2026 r. do rozpoznania przedmiotowej sprawy wyznaczono skład orzekający: SSN M.S. (przewodniczący), SSN W.W. (sprawozdawca), SSN S.S.

Zarządzeniem z dnia 25 marca 2026 r. sędzia sprawozdawca – SSN W.W. - wystąpił z żądaniem wyłączenia SSN S.S. od udziału w rozpoznaniu niniejszej sprawy, argumentując, iż sprawa ta dotyczy oceny zarzutu udziału w składzie orzekającym Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie (sygn. akt II AKa 21/22) sędziego powołanego w takim samym trybie co członek składu, który miałby dokonywać w Sądzie Najwyższym oceny tego zarzutu. Sędzia sprawozdawca wskazał ponadto, że orzekanie w tej sprawie z udziałem osoby powołanej do Sądu Najwyższego na wniosek wadliwie ukształtowanej KRS pozbawia stronę prawa do sądu w rozumieniu art. 6 ust. 1 EKPC oraz art. 45 ust. 1 Konstytucji RP.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Żądanie zasługuje na uwzględnienie.

Udział w orzekaniu osoby powołanej na urząd sędziego Sądu Najwyższego na wniosek neo-KRS prowadzi do nienależytej obsady sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., ponieważ Krajowa Rada Sądownictwa w obecnym składzie nie reprezentuje należycie środowiska sędziowskiego, a zatem nie jest organem, o którym mowa w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22).

Wada nominacyjna, wynikająca z udziału w procesie powołania na urząd sędziego wadliwie ukształtowanej KRS, mająca charakter względny w przypadku sędziów sądów powszechnych, odgrywa szczególne znaczenie w przypadku sędziów Sądu Najwyższego – do których grona przystąpił, dzięki tej procedurze, sędzia S.S. Wynika to z wyjątkowego statusu sędziów Sądu Najwyższego i kluczowych kompetencji tego Sądu, mającego gwarantować niezakłócone, prawidłowe funkcjonowanie demokratycznego państwa prawnego oraz obiektywny standard niezależności, niezawisłości i bezstronności orzekania (por. uchwała trzech połączonych Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/20). W konsekwencji, udział w wydaniu orzeczenia sędziego Sądu Najwyższego, powołanego na urząd w wadliwej procedurze z udziałem neo-KRS, stanowi

bezwzględnej przyczynę odwoławczą z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., gdyż prowadzi do nienależytej obsady sądu.

W okolicznościach niniejszej sprawy należy mieć ponadto na uwadze, że SSN S.S. został wyznaczony do rozpoznania wniosku o wznowienie postępowania karnego z urzędu w związku z nienależytą obsadą Sądu odwoławczego na skutek udziału w orzekaniu sędziego powołanego na urząd w procedurze z udziałem Krajowej Rady Sądownictwa, ukształtowanej na podstawie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r., oczywistym jest, że rozpoznanie tego wniosku w wyznaczonym składzie prowadziłoby do naruszenia zasady *nemo iudex in causa sua* – gdyż analogiczna okoliczność, podnoszona we wniosku, związana z otrzymaniem nominacji sędziowskiej, dotyczy w równym stopniu sędziego SN S.S. Jego udział w rozpoznaniu przedmiotowej sprawy nie tylko mógłby wywołać u stron, jak i w odbiorze społecznym przekonanie o braku bezstronności i rzetelności sądu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 czerwca 2022 r., II KO 48/22 i postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2022 r., II KO 12/22), ale spowodowałby wydanie orzeczenia obciążonego wadą określoną w art. 439 § 1 pkt 1 k.p.k., ponieważ sędzia ten podlega wyłączeniu od rozpoznania niniejszej sprawy z mocy prawa.

Mając na uwadze potrzebę zapewnienia stronie rozpoznania sprawy przez Sąd określony ustawą, należało uwzględnić wniosek obrońców i na podstawie art. 41 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 k.p.k. wyłączyć SSN S.S. od udziału w rozpoznaniu niniejszej sprawy.

Z tych powodów Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.

[WB]

[a.ł]